

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M., a Mgr. Zdeňka Macháčka ve věci

žalobce: nezl. X, narozený dne X,
státní příslušnost X,
bytem X
zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Strakovou,
sídlem Karlovo nám. 18, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
sídlem Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 1. 2021, č. j. MV-180824-4/SO-2020, X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá přezkumu shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 12. 10. 2020, č. j. X. Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastavil řízení o žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem sloučení rodiny podané podle § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
2. Žalobce nejprve obecně namítal, že byl zkrácen na svých právech vzhledem k porušení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 a § 52 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“).
3. Žalovaný dle žalobce dostatečně nezohlednil okolnosti, které brání nezletilému žalobci vycestovat. Vycestování do domovského státu je v současné celosvětové pandemické situaci složité a časově náročné. Na Kubě nežije žádná osoba, která by po dobu vyřízení žádosti o dlouhodobé vízum mohla o žalobce s ohledem na jeho věk pečovat. Při posledním a zároveň prvním pobytu na Kubě žalobce trpěl zdravotními problémy, které měly pravděpodobně původ v radikální změně prostředí. Žalovaný nezohlednil, že žalobce od narození žije v České republice, kde navštěvuje mateřskou školu, stýká se výhradně s dětmi a dospělými v České republice a opakované vytržení z tohoto prostředí může mít neblahý vliv na jeho vývoj do budoucnosti. Je více než pravděpodobné, že by současně s žalobcem musel vycestovat i jeden z rodičů, čímž by tomuto rodiči zanikla zaměstnanecká karta. Do současné situace se žalobce dostal nezaviněně, nemohl ji nijak reálně ovlivnit. Žádost byla podána opožděně, neboť zákonná zástupkyně žalobce zaměnila platnost karty zdravotního pojištění (do 14. 9. 2020) a dlouhodobého víza (do 7. 9. 2020). Nucené vycestování žalobce by bylo v rozporu s Úmluvou o právech dítěte i Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.
4. Žalobce dále namítal, že správní orgán I. stupně v době rozhodování o neprominutí zmeškání úkonu nezohlednil trvání nouzového stavu, který byl v České republice opakovaně vyhlášen dne 12. 10. 2020. Do České republiky byl zamezen vstup cizincům, na webových stránkách Ministerstva zahraničních věcí, Velvyslanectví ČR v Havaně je zveřejněna poslední informace týkající se poskytování vízové agendy ze dne 1. 8. 2020, která uvádí, že byla tato agenda obnovena, nicméně žadatelé jsou upozorňováni, že výkon této činnosti bude co do počtu omezen. Lze proto zcela reálně předpokládat, že podávání nových žádostí bude opakovaně přerušeno, případně striktně omezeno.
5. Žalobce s ohledem na shora uvedené považoval za nesprávné, že se správní orgán I. stupně ani žalovaný nezabývali možným dopadem rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, současně je nezbytné vycházet vždy z individuálních rozměrů u každého případu.
6. Žalobce na doporučení žalovaného podal žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců z důvodu existující překážky ve vycestování. Reálně však správní orgány takovým případům nevyhovují.
7. Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci

žalovanému k dalšímu řízení.

8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, když řízení o žádosti žalobce zastavil. K námitce, že to byla matka žalobce, která pochybila a zaměnila platnost karty zdravotního pojištění a dlouhodobého víza, žalovaný konstatoval, že tento důvod nelze považovat za důvod na vůli cizince nezávislý ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Jiné závažné důvody ve smyslu § 52 správního řádu, které by mohl žalovaný akceptovat, matka žalobce neuvedla.
9. Žalovaný zdůraznil, že usnesení o zastavení řízení je rozhodnutím procesní povahy a správní orgán tak není povinen zkoumat přiměřenost dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců má místo pouze u meritorních rozhodnutí. Nelze proto přihlídnout k vazbám žalobce na prostředí České republiky. Neudělením povolení k dlouhodobému pobytu nedochází k porušení Úmluvy o právech dítěte ani Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť žalobci není tímto postupem znemožněno do budoucna na území České republiky pobývat.
10. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 229/2017 - 34, a zdůraznil, že žalobce podmínky k vydání povolení k dlouhodobému pobytu nesplnil, když prostřednictvím své zákonné zástupkyně nepodal žádost včas, tj. do konce platnosti vydaného pobytového oprávnění.
11. Žalovaný připustil, že situace s pandemií COVID-19 není v současné době příznivá, nicméně jakmile to situace dovolí, bude moci žalobce na Velvyslanectví ČR v Havaně požádat o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny. Vyhlášení nouzového stavu v České republice v souvislosti s pandemií COVID-19 také nelze brát za relevantní důvod pro pozdní podání žádosti. Žalobce měl povinnost podat svou žádost v zákonem stanovené lhůtě a fakticky takovouto možnost měl již od 10. 5. 2020.
12. Žalovaný zopakoval, že je třeba postupovat dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žádost o vízum nad 90 dnů za účelem strpění pobytu byla ostatně žalobcem dne 17. 2. 2021 také podána. Namítané porušení základních práv a svobod, extrémní rozpor s principy spravedlnosti, přepjatý formalismus žalovaný po přezkoumání svého rozhodnutí i jemu předcházejícího usnesení správního orgánu I. stupně neshledal. Žalovaný navrhol žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
13. Z obsahu správního spisu byly zjištěny tyto pro danou věc podstatné skutečnosti:
14. Žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny byla podána zákonnou zástupkyní žalobce osobně dne 14. 9. 2020. Z obsahu žádosti, ale zejména z cestovního pasu žalobce, který byl k žádosti doložen, vyplynulo, že žalobce žádost podal v době, kdy již nebyl na území České republiky oprávněn pobývat na základě dlouhodobého víza, neboť platnost tohoto víza skončila dne 7. 9. 2020. Zákonná zástupkyně žalobce při podání žádosti správnímu orgánu sdělila, že žádost podává později, protože si špatně zapamatovala datum skončení povolení k pobytu syna. Takový důvod nepovažoval správní orgán I. stupně za důvod na vůli nezávislý ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobci byl proto následně ve smyslu § 50 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vydán výjezdní příkaz, neboť oprávnění k dalšímu pobytu na území ve smyslu § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců podáním žádosti žalobci nevzniklo.
15. Dne 12. 10. 2020 pak bylo vydáno usnesení správního orgánu I. stupně, kterým bylo řízení o žádosti žalobce podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zastaveno. Správní orgán I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že zákonná zástupkyně žalobce

avedla důvody, které jí měly bránit v časném podání žádosti formou „*Žádosti o prominutí lhůty pro podání žádosti*“ ve smyslu § 41 správního řádu. Dle správního orgánu I. stupně je však použití § 41 správního řádu na situaci, na kterou dopadá § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, vyloučeno. Ustanovení § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců upravuje postup v případech, kdy žádost není podána ve lhůtě uvedené v § 47 odst. 1, 2 nebo 6 zákona o pobytu cizinců. Pro její zachování musí být prokázáno, že cizinci v podání žádosti ve lhůtě zabránily překážky na jeho vůli nezávislé, a tuto žádost podal do 5 pracovních dnů po odpadnutí této překážky. Vzhledem k tomu, že úprava podmínek pro zachování lhůty pro podání žádosti, byla-li zmeškána, je v zákoně o pobytu cizinců úplná, nelze institut navrácení v předešlý stav upravený ve správním řádu na tyto případy použít.

16. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovo odvolání a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se správním řádem i zákonem o pobytu cizinců. Žalobce podal žádost v době, kdy již nebyl na území České republiky oprávněn pobývat na základě dlouhodobého víza, neboť platnost tohoto víza skončila dne 7. 9. 2020. Zákonná zástupkyně žalobce současně požádala o prominutí lhůty k podání žádosti, její důvody však správní orgán I. stupně správně neakceptoval, neboť nešlo o důvody na vůli cizince nezávislé uvedené v § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Podání žádosti po skončení platnosti bytového oprávnění žalobce lze klást pouze k tíži samotného žalobce, neboť ten byl v souladu s § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců povinen podat žádost nejpozději před uplynutím platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti. Žalovaný dále žalobce upozornil, že je oprávněn podat si prostřednictvím zákonné zástupkyně žádost dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců za účelem strpění pobytu na území. Po podání takové žádosti žalobce může opětovně podat žádost dle § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Tvrzení, že žalobce měl v době pobytu v Kubánské republice psychické a zdravotní potíže žalobce ve smyslu § 52 správního řádu neprokázal.
17. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s., přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu dle § 75 odst. 1 s. ř. s.
18. Dle § 42a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území (dále jen "společné soužití rodiny") je oprávněn podat cizinec, který je nezletilým nebo zletilým nezaopatřeným dítětem cizince s povoleným pobytem na území nebo takovým dítětem manžela cizince s povoleným pobytem na území.*
19. Dle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti.* Podle odst. 3 tohoto ustanovení *zabránil-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat.*
20. Dle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal na území žádost o povolení k dlouhodobému nebo trvalému*

pobytu, ač k podání žádosti na území není oprávněn.

21. Žalobce nerozporuje, že žádost o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny podal až týden po skončení zákonem stanovené lhůty. Současně nerozporuje, že jím tvrzený důvod, pro který žádost podal opožděně, není důvodem na vůli nezávislým, pro který by se lhůta k podání žádosti považovala za prodlouženou do pěti pracovních dnů od doby, co by tento důvod pominul. Tvrdí však, že postup správních orgánů v jeho případě byl formalistický a také nepřiměřený, rozporný s Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvou o právech dítěte.
22. Zákon o pobytu cizinců stanoví v § 47 odst. 1 lhůtu pro podání žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu, jejíž nedodržení má za následek zastavení řízení. Zákonodárce však současně předvídal i situace, kdy může dojít k opožděnému podání žádosti, a v § 47 odst. 3 upravil omluvitelné důvody, pro které lze opožděné podání akceptovat. Za omluvitelné důvody označil takové, které jsou na vůli cizince nezávislé a které mu neumožnily žádost v zákonné lhůtě podat. V případě existence takových důvodů je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů a důsledek zmeškání lhůty, kterým je povinnost správního orgánu zastavit řízení, nenastane. Krajský soud je přesvědčen, že již v tomto institutu je obsažen ústavní požadavek proporcionality, neboť umožňuje meritorně projednat i opožděně podanou žádost, avšak toliko v případě osvědčení omluvitelného důvodu. Správní orgán proto v daném případě postupoval v souladu se zákonným ustanovením. Pokud shledal, že žalobcem, resp. jeho zákonnou zástupkyní tvrzený důvod zmeškání zákonné lhůty není důvodem na vůli nezávislým, nelze jeho postup považovat za přepjatě formalistický či nepřiměřený.
23. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
24. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo *na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.* Podle odst. 2 nemůže státní orgán *do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.*
25. Podle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte musí být zájem dítěte *předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, správními nebo zákonodárnými orgány.* Hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší ESLP i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí (k tomu blíže rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2020, č. j. 5 Azs 220/2019 - 33, a ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40).
26. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, v případě rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti cizince o pobytové oprávnění nejsou správní orgány s ohledem na to, že neposuzují žádost meritorně, povinny posuzovat možný zásah tohoto

rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. To se samozřejmě rovněž týká i zastavení řízení o žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, podle něhož správní orgán řízení o žádosti zastaví, neboť cizinec k podání žádosti na území pro zmeškání lhůty již nebyl oprávněn, jako tomu bylo v projednávaném případě (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017 - 35, ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 5/2019 - 27, ze dne 16. 8. 2016, č. j. 1 Azs 108/2016 - 41, nebo ze dne 21. 2. 2018, č. j. 4 Azs 246/2017 - 35).

27. Tento závěr lze přitom vztáhnout nejen na posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, ale rovněž ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. S ohledem na to zde nelze spatřovat ani rozpor napadeného rozhodnutí s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 7 Azs 416/2019 - 42 či ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 46/2020 - 40).
28. Krajský soud si je přirozeně vědom negativních důsledků zastavení řízení bez meritorního projednání žádosti, zejména povinnosti jednoho či obou rodičů vycestovat s žalobcem, který je malým dítětem, do země původu a jeho pobytovou situaci řešit na zastupitelském úřadě. Institut lhůty je však přirozenou součástí právního řádu a důsledky jejího zmeškání jsou se lhůtou pevně spjaty a představují její podstatu (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 14. 7. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 25/19, ve kterém Ústavní soud posuzoval ústavnost lhůty k podání nečinnostní žaloby). Jak již soud uvedl, lhůtu by její prolomení z žalobcem tvrzeného důvodu (nepřiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života), bez existence překážek na vůli cizince nezávislých, tedy pro jinou než v § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovenou výjimku, učinilo v podstatě obsoletní. Samotná skutečnost, že žalobce je velmi malé dítě, nemůže být specifickou okolností, která by mohla ospravedlnit nedodržení lhůty.
29. Na základě shora uvedené argumentace soud žalobu zamítnul jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. Učinil tak bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce po výzvě soudu nevyjádřil svůj nesouhlas s rozhodnutím bez jednání a žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasil.
30. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
31. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den

lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 18. června 2021

Mgr. Lucie Trejbalová
předsedkyně senátu